

Sardanística

PORTAVEU
DEL
FOMENT
DE LA
SARDANA
DE
LLEIDA

Adherit a la Lliga Sardanista de Catalunya

Núm. 1

Setembre 1932

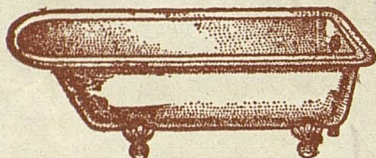
TINTORERIA POSTIUS

PLISES I CALATS
es fan diàriament

Secció especial per a treu-
rer taques. - Tenyits amb
colors sòlids. - Rentats en
sec. - Planxat mecànic de
colls, punys i camises. - Ra-
pidesa amb els encàrrecs.

MAJOR, 35
LLEIDA

FABRICA de MIRALLS
TALLER de BISELLATS
METALLS - VIDRES

(SECCIÓ PISA SANITARIA)

WATERS de tots tipus i preus
LAVABOS de tota mena de muntatges

CAMBRES BANY
des de 300 pessetes

MAGATZEMS de LLEIDA

Enric Cardona

El nostre portaveu

En una de les darreres reunions del Consell Directiu es posava de manifest la manca d'ambient que caldria als sardanistes lleidatans per tal de portar a cap la feixuga tasca de creació i purificació de la dansa. Fa deu anys que el Foment és constituït i avui constatem amb dolor que la Sardana té encara molta feina a fer a la nostra ciutat. Els sardanistes no s'han donat ben bé compte del significat de la dansa nostrada, de llur simbolisme; l'han acollit com una diversió més, sense parar esment en la transcendència que ella conté per a nosaltres els catalans.

Calia doncs cercar la forma de crear aquest ambient, d'infiltrar als nostres joves sardanistes l'esperit maragallià, d'impregnar-los aquell amor, aquella devoció que sent la gent d'aquell troç de Catalunya que ve-geren resorgir la sardana actual per mitjà de Pep Ventura.

I per això res més apropòsit, res potser més eloqüent que un Portaveu; un portaveu repartit profusament entre els socis en el què es crea un lligam mutu, convivint les activitats desplegades en pro de l'entitat.

Naturalment que el nostre desig al llençar-nos a aquesta nova tasca, seria el de presentar un Butlletí de forma vistosa, amb firmes i text escollit. Però els nostres amics es faran càrrec que el mitjans amb què comptem avui són escassos, i una publicació amb el caire que li donem despullada de pretensions, significa ja un esforç, ensems que representa un pas gegantí d'avançament en la vida del Foment.

Mensualment doncs, rebran els nostres socis «Sardanística». En ella hi copçareu el moviment del sardanisme de Lleida i llur comarca. Amb la confiança plena d'haver interpretat fidelment un desig vostre, us convidem a que hi aporteu les vostres lletres i iniciatives; penseu que de la vostra col·laboració depèn que el Portaveu esdevingui una publicació digna de la nostra ciutat.

Al fer present per aquestes ratlles la consuetudinària salutació als nostres simpatitzants, la fem extensa també a la premsa lleidatana que esperem veurà amb afalac aquesta novella i humil publicació.

El Consell Directiu.

El primer número del nostre Portaveu ha escaigut tot justament amb l'aprovació de l'Estatut. Després de llargs anys de lluita contínua i aferrissada, Catalunya ha vist satisfetes llurs aspiracions autonòmiques. El nostre poble té, doncs ara, una personalitat. El Foment de la Sardana amb els seus deu anys de vida, ha contribuït abastament a l'enrobustiment dels sentiments patriòtics de Lleida. Ara, amb més braó que mai, continuarà la seva tasca empresa, per tal de què la Catalunya autònoma esdevingui un poble fort i digne.

Festival sardanístic

El passat dia 21, a les 5'30 de la tarda, tal com havíem anunciat, tingué lloc al veï poble de Torrefarrera, un festival sardanístic amb motiu de constituir-se un «GRUP SARDANISTA» del Centre Cultural Recreatiu.

No cal dir amb quin goig hem vist la constitució d'aquesta novella entitat, que entre altres projectes té el de fomentar la sardana.

Amb aital motiu, el Foment de la Sardana, no va escatimar per aquella diada sacrificis, organitzant una excursió col·lectiva amb un nombre d'excursionistes que sobrepassava als cent vint, quins ajudaren eficaçment al lluïment de la festa.

Els sardanistes lleidatans que anaven arribant a Torrefarrera eren objecte de grans mostres de simpatia i tot el poble ofería un aspecte joiós, un aspecte de Festa Major. «La Santa Espina», interpretada per la Cobla al local C. C. R. fou acollida amb trepi-

dants aplaudiments que retronaven per la sala insuficient per aixopugar tots els ciutadans àvids d'aquell esclat d'entusiasme patriòtic.

Traslladats que forem al lloc on s'havia de celebrar la ballada de sardanes, «La Principal de Lleida» desgranà tot un programa seleccionat, lluint-se de debó en llur interpretació.

Felicitem als amics de Torrefarrera que han sabut donar proves de la seva vitalitat patriòtica, al constituir-se en entitat sardanista. Feia temps que esguardàvem espaiats el son de passivitat en què dormien els nostres pobles comarcans, i per fi ha estat Torrefarrera, el poble veï, qui s'ha desvetllat d'aquell son atuïdor, cooperant al desenvolupament de la cultura nostrada, per mitjà de la dansa. Ara, no caldria més que els altres pobles comarcans reflexant-se en l'exemple de Torrefarrera, es llencessin a una franca imitació.

JOSEP MALLADA

---

joan fondevila barfull

trajos

altes novetats

rebuda una extensa
col·lecció per atardor

gabany

lleida

constitució, 23, 2.º - 1.º

BALLADA als Camps Elisis

PROGRAMA

La Valsanera	<i>J. Vicens</i>
Carinyosa	<i>V. Bou</i>
La filla del bosc	<i>Vicens</i>
Ballaràs tan si com no	<i>Vilaró</i>
La cançó del paraigüer	<i>Murià</i>

COBLA: LA PRINCIPAL DE LLEIDA

Les conreadores

Mai s'havia vist la nostra entitat nodrida de tantes noies-socis com en la data. Es tot un estol que dóna goig de veure, un estol de gentils donzelles que ens presten el seu benèvol ajut i que el Consell Directiu agraeix profundament.

Com un homenatge a aquestes abnegades sardanistes, ens plau publicar la llista.

- Mercé Foix.
- Carme Canyelles.
- Flora Rosell.
- Ramona Mas.
- Nati Charles.
- Narcisa Cots.
- Agnés Gregori.
- Dolors Gregori.
- Rosa Clota.
- M.^a dels Angels Canals.
- Teresina Mallada.
- Maria Gili.
- Pepeta Gimenez.
- Carme Caubet.
- Esperança Ibars.

- Enriqueta Pascual.
- Carme Castelló.
- Magda Bergós.
- Ramona Caubet.
- Estrella Oliveres.
- Maria Costa.
- Emilia Trépat.
- Conxita Villacampa.
- Antònia Mir.

(Continuarà).

Ensenyament de Sardanes

Tots els dimarts de 7'30 a 8'30 del vespre per a socis.

Tots els dimecres a la mateixa hora, per a conreadores.

A l'Estatge Social, Major 71, Entressol, (Unió Musical).

Pròximament anunciarem les classes de comptar i repartir.

Obituari

Durant el mes prop-passat, les llars d'uns volguts socis nostres s'han vist colpides per la pèrdua d'éssers estimats.

En primer lloc, Ramona Canals, germana del nostre president, una de les més antigues sardanistes lleidatanes. Maria Bonet, mare política d'Albert Llobet, i finalment la mare de l'ex-president Antoni Bergós, Maria Massó.

A tots, la nostra més sentida condolença.

Altres notes

Per un dia molt proper hi ha anunciada una conferència al local de l'Agrupació Sardanista de Torrefarrera, qui donarà un dirigent nostre, versant sobre la sardana.

— Hem vist amb goig l'acord de la Unió Musical, d'adoptar el català per a llur règim interior.

— Sembla que a Roselló els ha vingut ganes de constituir una entitat sardanista a semblança de la de Torrefarrera. No cal dir com ens en alegraríem si arribava a ésser un fet.

— El prop-passat diumenge l'Ajuntament de nostra ciutat costejà una audició de sardanes a la Plaça Paheria per tal de commemorar l'onze de setembre. Com sempre, es vegé concorregudíssima.

— S'ha cursat el següent telefunema: President Generalitat Catalunya — Ens associem alegria que vessa poble català al veure satisfetes aspiracions autonòmiques. —

Pel Foment de la Sardana, Canals, president. Arderiu, secretari.

De les juntes

S'acorda no celebrar enguany l'Aplec que venia celebrant-se el mes de Setembre, per tal de donar més relleu a la festa de germanor sardanista que tindrà lloc a la propera primavera.

Es dona compte d'una lletra rebuda pel Foment de la Sardana de Tàrraga convidant-nos a un festival sardanístic que preparen per al dia 11. S'acorda organitzar una excursió per tal d'assistir-hi.

Es pren l'acord de donar una audició un diumenge a la tarda d'aquest mes.

Es pora de manifest l'èxit obtingut en la organització de la ballada inaugural de l'Agrupació Sardanista de Torrefarrera.

S'acorda enllestir la confecció del Butlletí-Portaveu del Foment, per tal de poguer-lo repartir als socis aquest mes mateix.

Es constata amb goig inefable, l'aprovació de l'Estatut a les Constituents d'Espanya.

¡Sardanista!

No oblidis que tens obligació de protegir la teva dansa en la part econòmica. Per tant, no et dolguin uns cèntims quan en una audició s'et posi una flòreta a la solapa.

**Compreu els vostres
mobles als GRANS
MAGATZEMS**

Casa SENTIS

**La casa millor assortida i
que ven a mes bons preus**

Sant Antoni, 2 i 4

(davant de la Catedral)

Avinguda Macià, 22

LLEIDA

---

ardanistes !

**Vestiu-vos
amb les
novetats
dels**

Magatzems de SANT PERE

**i us distingireu en
totes les audicions
per la vostra ele-
gància i bon gust.**

Balladors :

**Cal que sigueu bons coneixedors dels punts de la dansa mes
bella, però heu de conèixer també les
excel·lències de la nostra**

SECCIÓ SASTRERIA

Sardanística

PORTANTVEU
DEL
FOMENT
DE LA
SARDANA
DE
LLEIDA

Adherit a la Lliga Sardanista de Catalunya.

Núm. 2

Octubre 1932

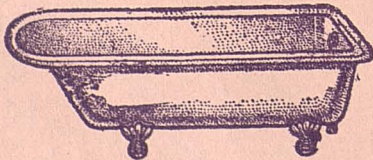
TINTORERIA POSTIUS

PLISES I CALATS
es fan diàriament

Secció especial per a treu-
rer taques. - Tenyits amb
colors sòlids. - Rentats en
sec. - Planxat mecànic de
colls, punys i camises. - Ra-
pidesa amb els encàrrecs.

MAJOR, 35
LLEIDA

FABRICA de MIRALLS
TALLER de BISELLATS
METALLS - VIDRES

(SECCIÓ PISA SANITARIA)

WATERS
LAVABOS

de tots tipus i preus
de tota mena de muntatges

CAMBRES BANY
des de 300 pessetes

MAGATZEMS

Enric Cardona

LLEIDA

Les activitats del Foment

Es innegable que d'un temps ençà un bellugueig frisós s'és esdevingut en el sí de la nostra entitat. Un bellugueig inusitat que ha fet que la nostra tasca reclosa fins ara entre nosaltres, s'exterioritzés per a guanyar un prestigi ben merescut en els cercles intel·lectuals i no intel·lectuals de la nostra ciutat. Per copsar que la nostra entitat està en plena efervescència, no ens caldria més que donar un cop d'ull al moviment de socis. Veritat és que el nombre d'ells no és crescut en comparació a la població lleidatana, però si girem l'esguard enrera podrem donar-nos compte que mai el Foment l'havia assolit. Però potser més que el nombre vigent de socis, ço que ens encoratja més és el seguit d'altres que apuntem tots els mesos, quan per contra altres entitats germanes han d'anotar unes baixes que fatalment els cauen sense explicacions motivades.

Aquest moviment, no podem atribuir-lo més que a l'ensenyament de sardanes que venim efectuant des de fa dos anys d'una manera intermitent i seriosa, i que sens dubte és una de les activitats que més ens caracteritza i més contingent de socis ens dona.

Són algunes les activitats desplegades enguany que palesen l'abast i el prestigi del Foment. Podríem enumerar entre altres la III Assemblea General de la Lliga Sardanista de Catalunya, celebrada a Lleida el prop-passat mes de juny, que constituí l'acte de més transcendència a que ha contribuït el Foment. Encara ens resta un xic de regust d'aquella jornada memorable curulla de febrós patriotisme; encara recordem amb complaença inefable tots els actes transcorreguts amb germanivol entusiasme, amb la recança manifesta de no poder perllongar-los per la manca material de temps. Però ço que ens deixà una vera satisfacció, fou els projectes plantejats en l'Assemblea, projectes que han d'influir abastament i amb positius resultats, en l'avenir de la sardana.

I si tinguéssim de passar balanç del nostre desenvolupament progressiu, podríem posar de relleu la creació d'una Agrupació Sardanista a Torrefarrera (portada a cap gràcies al desvetllament d'uns companys nostres), i la creació del Portantven que tan ben acollit ha estat pels nostres socis causant-los una franca alegria, car ell marca sense vacil·lacions el pas d'avançada, el pas progressiu i esperonador que enveja qualque entitat.

Però no acaba pas ací la tasca desplegada enguany pel Foment. Una altra activitat encara fitem esperançadors que ha d'arrodonir totes les demés. Es tracta d'un Esbart Dansaire, conreador dels ballets populars catalans que de cada dia tenen més adeptes arreu de la nostra terra, car ells són la plasmació viva de les costums d'un poble, llegades en unes centúries d'anys. Es clar que això reportarà un altre esforç al Foment, esforç en varis conceptes, però nosaltres vessant com sempre d'optimisme no ens arraulirem davant els obstacles que se'ns presentin, ans al contrari ens redreçarem per tirar endavant els plans que ens han estat suggerits i estudiats després detingudament.

Un cop més recavem l'ajut dels sardanistes i de tota aquella gent que estima les coses nostres, per a que l'Esbart Lleidatà esdevingui un fet. Estem segurs que un cop assolit el nostre projecte ens ho agrairan, com ens ho agrairà tot Lleida, la volguda ciutat nostra, al dotar-la d'uns ballets populars que a tothora deuran honorar-la.

J. CANALS I ROCA.

---

joan fondevila barfull

trajos

altes novetats

rebuda una extensa
col·lecció per a tardor
i hivern

gavanys

lleida

constituïció, 23, 2.º - 1.º
(damunt del bar salvat)

Diumenge 9 octubre

A les 7:30 tarda

BALLADA a la Plaça Paheria
amb col·laboració de l'Orfeó Lleidatà

PROGRAMA

Rosada	<i>Josep Solà</i>
La sardana dels vailets.	<i>Lluís M.ª Solé</i>
La processó de S. Bartomeu	<i>Català</i>
Per tu ploro	<i>Pep Ventura</i>
Els gegants de Vilanova	<i>Foquim Serra</i>

Diumenge 23 octubre

A les 11 matí

BALLADA a l'Avinguda Blondel

PROGRAMA

La non non del Rossinyol	<i>Vilaró</i>
Germanívola	<i>Guantor</i>
Raig de llum	<i>Carbonell</i>
Lleidatana.	<i>V. Mateu</i>
Serra amunt	<i>Morera</i>

COBLA : LA PRINCIPAL DE LLEIDA

¡SARDANISTA!

No et descuidis de protegir amb el teu pecuni la dansa teva. Pensa que només que amb cinquanta cèntims que donessis a la flor que se t'ofereix a les audicions a l'aire lliure, podríem celebrar ballades tots els diumenges i dies festius. No oblidis tampoc de recomanar als teus amics sardanistes l'obligació que tenen de pertànyer al Foment de la Sardana, única solució per a que la nostra dansa arrelhi i prosperi a la nostra ciutat.

Esbart dansaire lleidatà

El Foment de la Sardana, fent-se ressó de la popularitat i increment que de cada dia van prenent els ballets típics arreu de Catalunya, no ha volgut quedar-se rerassagat en aquesta matèria que tant de relleu dóna a les entitats sardanistes. Són molts avui els pobles que conreen els Ballets Populars i nosaltres no hem de deixar la nostra estimada ciutat, buida d'aquesta bella nota de tipisme i folklore.

Constituïm doncs, aquesta Secció dins el Foment de la Sardana amb el nom que mencionem a dalt. Convidem a tots els socis i conreadores a prestar llur ajut a aquesta nova tasca que ha de culminar per sobre les altres. Voldríem, però, que es fessin càrrec els que vulguin pertànyer a l'Esbart com a dansaires, que no es tracta pas d'un passatemps més o d'un esplai de lleugera facilitat, no. Es tracta de quelcom que requereix un mínim de sacrifici, i esperem dels dansaires que s'allistin al nostre Esbart, ho tindran en compte.

Tots els dies de dos quarts de vuit a dos quarts de nou del vespre es facilitaran a l'Estatge Social les condicions que es requereixen per a pertànyer a dit Esbart.

La propera setmana creiem poder donar ja les classes d'entrenament, que correran a càrrec de n'Elies Paniello, del prestigiós Esbart Català Dansaire de Barcelona.

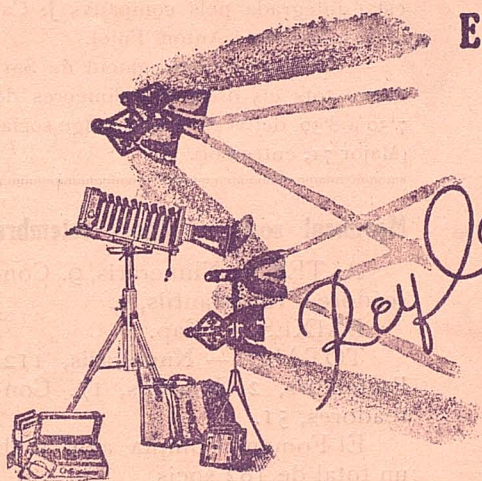

La dansa ideal

Dansaires, joves amics que ballau la nostra dansa, heveu reflexionat alguna vegada, perquè ballau sardanes?

En les ballades de sardanes que celebra la nostra entitat, gairebé podríem dir que la immensa majoria de sardanistes, estimen la sardana com una diversió més, i sols veuen en ella un esplai.

En dansar, són moltes vegades els qui més desmesuradament fan salts i filigranes. Cal doncs, allunyar-nos d'ells i no adoptar aquells punts exòtics que no tenen res

Estudi i taller fotogràfic

Rey Cascales

Es fan tota classe de treballs fotogràfics per procediments moderníssims que garantitzem. — Sempre resultats els més perfectes — Tècnica mod rníssima i equips especialitzats pels treballs més difícils.

Constitució, 27

LLEIDA

---

d'estètica i fan perdre l'encís a la dansa nostrada i ensems la ridiculitzen barroerament. Tanmateix, seria millor recomanar a tots aquells dansaires que entren a una rotllana tan sols per a saltar, que es dediquessin a l'atletisme.

La sardana no és un ball qual·sevol, i en aquella anella que tots ens donem les mans, ens dona amb el fluïd que passa d'una mà a l'altra, un esperit de col·lectivitat i germanor.

Cal, però, també, no escatimar per ella sacrificis, estimant-la, ja que la dansa és el reflex de les col·lectivitats del nostre poble.

La sardana ens diu també que cal estimar i treballar per Catalunya.

Per dansar la sardana, cal tot un ànima genuïnament catalana.

JOSEP MALLADA

Conreadores

Continuació de la llista del número anterior.

Palmira Oliva.
Joana Mónico.
Isabel Bueno.
Roser Asensio.
Maria Iverger.
Paquita Català.
Carme Cartanyà.
Rosa Bellmunt.
Carme Palacín.
Victòria Oncins.
Teresa Oncins.
Margarida Monné.
Maria Besó.
Dolors Morell.
Teresina Goixart.
Teresina Selisi.
Concepció Freixas.
Cecilia Torà.
Maria Rubio.
Raimunda Puig.
Gertrudis Ferrandez.

Teresina Gutierrez.
Antonieta Araguàs.
Claudina Sanjuan.
Consol Fernandez.
Glòria Fernandez.
Maria Sebé.
Ramona Delau.

NOTES

El prop-passat dia 27 amb motiu de la vinguda a Lleida del cap del Govern espanyol D. Manuel Azaña, vegérem nombrosos balcons endomassats. Una gernació imponent contribuí a la magnificència d'aquella diada de germanor catalanista.

No podia mancar en aital festa la nota que ompla els carrers d'alegria d'una ballada de sardanes. S'efectuaren a la Plaça Paheria al vespre amb un atapeïment que dificultava el ball als sardanistes i el pas dels transeunts.

— L'Orfeó Lleidatà ens donarà son primer concert el proper diumenge dia 9 amb motiu de la inauguració de la seva senyera que serà apadrinada pel mestre Millet.

Com a primera cançó, serà interpretat l'himne «Som Catalans» del mestre Llongueres amb acompanyament de cobla.

— La Comissió Organitzadora ha estat integrada pels companys J. Canals, J. Mallada i Antoni Pujol.

— Continua l'ensenyament de Sardanes tots els dimarts i dimecres de 7'30 a 8'30 del vespre a l'estatge social (Major 71, entressol).

Moviment socis — Agost - setembre

ALTES. — Numeraris, 9. Conreadores, 10. Infants, 1.

BAIXES. — Cap.

TOTALS. — Numeraris, 112. Protectors, 2. Infants, 17. Conreadores, 51.

El Foment, compta avui amb un total de 182 socis.

**Compreu els vostres
mobles als GRANS
MAGATZEMS**

Casa SENTIS

**La casa millor assortida i
que ven a mes bons preus**

Sant Antoni, 2 i 4

(davant de la Catedral)

Avinguda Macià, 22

LLEIDA

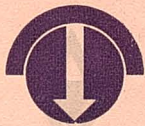

Vestiu-vos
amb les
novetats
dels

Magatzems de SANT PERE

i us distingireu en
totes les audicions
per la vostra ele-
gància i bon gust.

Balladors :

Cal que siguem bons coneixedors dels punts de la dansa més
bella, però heu de conèixer també les
excel·lències de la nostra

SECCIÓ SASTRERIA